

**POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻYWCU
CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ**

ul. Łączna 28, 34-300 Żywiec
telefon: (33) 475-75-00, fax: (33) 475-75-51
www.pup.zywiec.pl, e-mail: kazy@praca.gov.pl

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ŻYWIECKIM
W 2014 ROKU**

**część
diagnostyczna**

Żywiec, marzec 2015r.

Spis treści	Strona
Wstęp	3
1. Sytuacja na lokalnym rynku pracy w powiecie żywieckim w 2014r	4
2. Struktura osób bezrobotnych w powiecie żywieckim w 2014r	10
2.1 Bezrobotni według wieku.....	10
2.2 Bezrobotni według posiadanego wykształcenia.....	11
2.3 Bezrobotni według czasu pozostawiania bez pracy	13
3. Analiza bezrobocia w powiecie żywieckim według zawodów w 2014r	16
4. Analiza ofert pracy w powiecie żywieckim według zawodów w 2014r	19
5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie żywieckim w 2014r	28
5.1 Zawody deficytowe.....	29
5.2 Zawody zrównoważone.....	31
5.3 Zawody nadwyżkowe.....	33
Wnioski	36
Spis tabel	38
Spis wykresów	39

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy, wynikająca z art. 9 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /tekst jednolity Dz.U. z 2015r. poz. 149/.

Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wyłonić zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie żywieckim, jak również stanowi źródło informacji dla osób stojących przed wyborem przyszłego zawodu lub pragnących zmienić, czy też uzupełnić posiadane kwalifikacje zawodowe.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłuży w szczególności do:

- określenia kierunków i natężeń zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy;
- stworzenia bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym;
- określenia odpowiednich kierunków szkoleń bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń;
- bieżącej korekty poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół);
- usprawnienia pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywalnej liczbie absolwentów według zawodów;
- ułatwienia realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Raport dotyczący zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzony został przy wykorzystaniu:

- Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy pn. „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Warszawa 2003;
- sprawozdania MPiPS-01 wraz z załącznikami nr 2 i 3;
- tabel wynikowych przetworzonych przez system Syriusz Std. dostępnych na stronie internetowej: www.mz.praca.gov.pl, zawierających dane za 2014r. odnośnie: ofert pracy, rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, bezrobotnych według zawodów;
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07.08.2014r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014r., poz. 1145).

Celem niniejszej analizy jest ukazanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2014 roku, a w szczególności informacji o zawodach osób zarejestrowanych oraz ofertach pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu.

1. SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY W POWIECIE ŻYWIECKIM W 2014 ROKU

Na koniec 2014r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu zarejestrowanych było 6 709 osób bezrobotnych (w tym 3 368 kobiet), w porównaniu do roku poprzedniego było to o 1 638 osób mniej. W całym 2014r. zarejestrowanych zostało **9 417 osób bezrobotnych** (o **901** osób mniej niż w 2013r.), a wyłączono z ewidencji **11 055 osób** (o **388** osób więcej niż w 2013r.).

Zmniejszenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych przełożyło się na spadek stopy bezrobocia. W miesiącu styczniu 2014 roku stopa bezrobocia wynosiła 16,6 punktu procentowego, natomiast na dzień 31.12.2014r. stopa wynosiła 13,1 punktu procentowego, a więc spadła aż o 3,5 punktu procentowego w skali roku, natomiast w kraju spadła o 2,4 punktu procentowego, a w woj. śląskim o 2,1 punktu procentowego, co zostało ukazane na wykresie nr 1.

Wykres Nr 1

Stopa bezrobocia w Polsce, w woj. śląskim oraz w powiecie żywieckim w 2014 roku

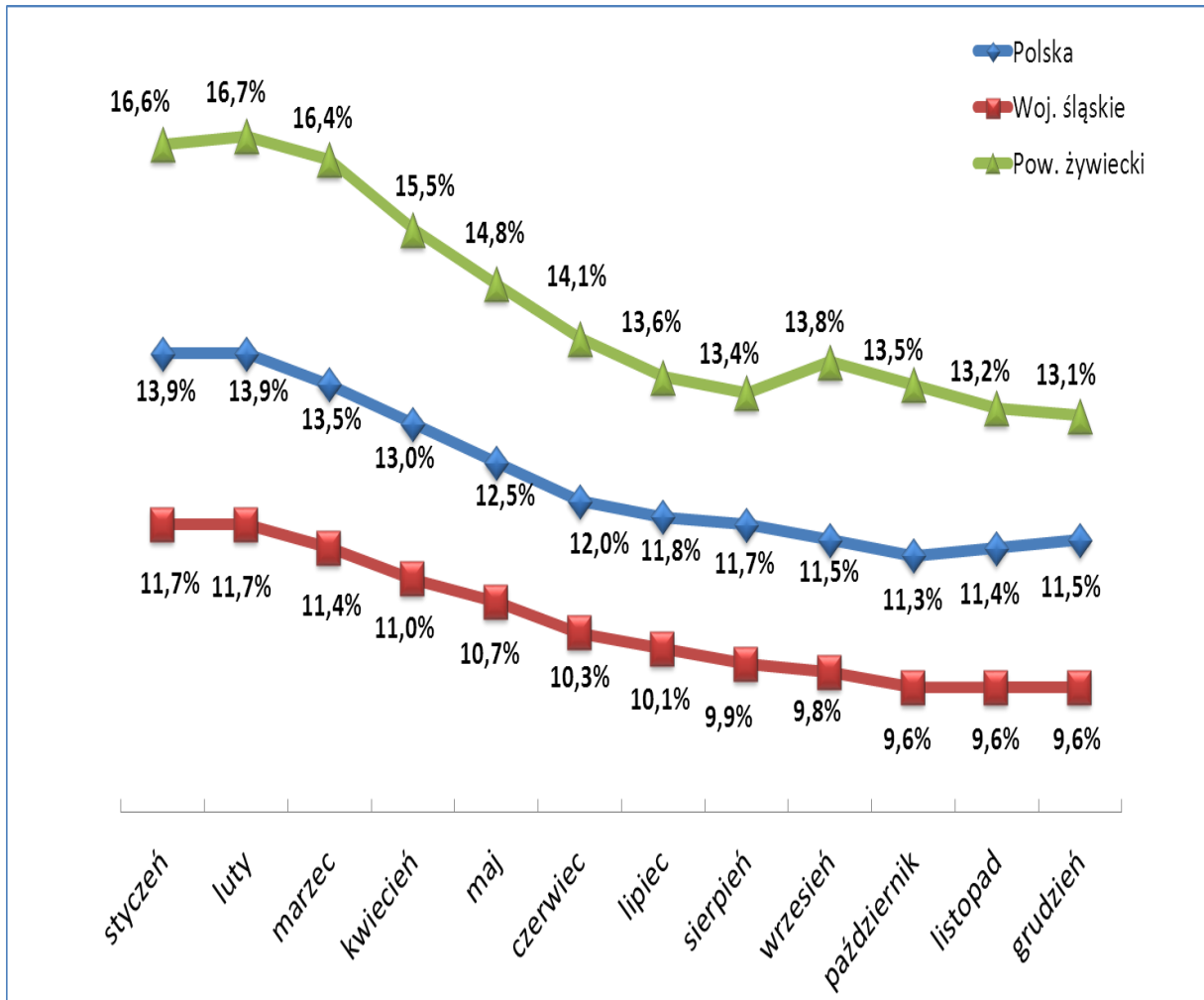
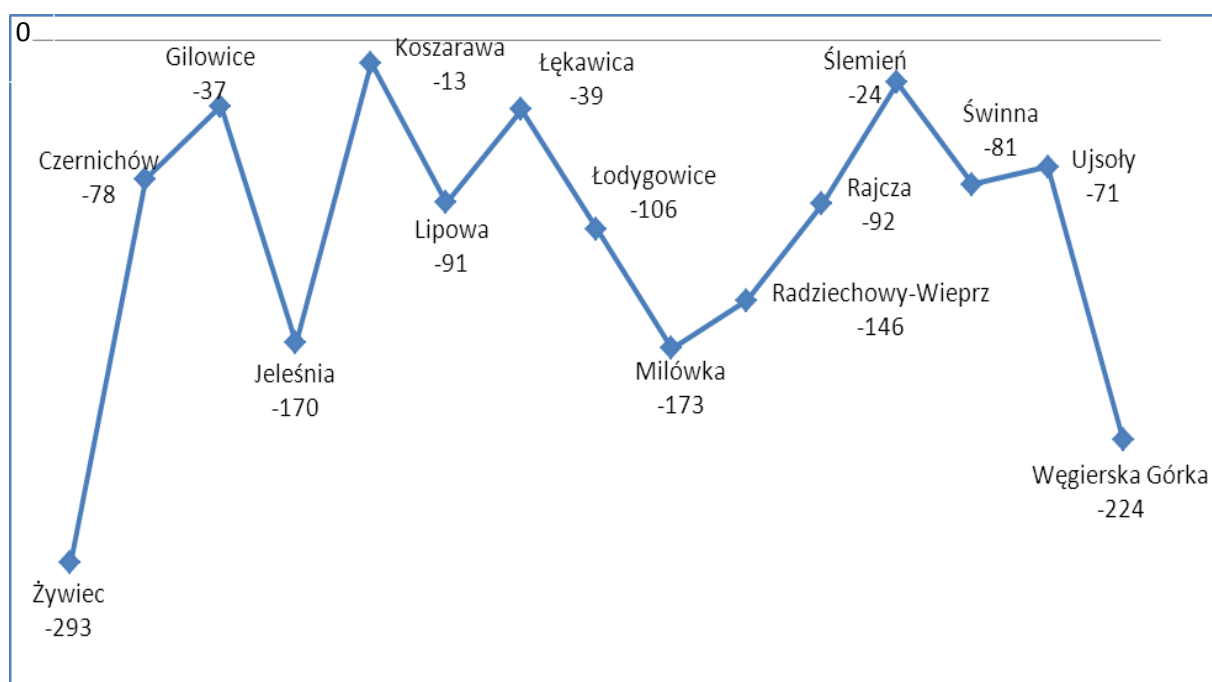

Tabela Nr 1
Liczba bezrobotnych według gmin

Wykaz gmin w powiecie żywieckim	Stan na			
	31.12.2013	31.12.2014	Spadek	
			w liczbach	w %
Żywiec	1 595	1 302	-293	18,37
Czernichów	310	232	-78	25,16
Gilowice	279	242	-37	13,26
Jeleśnia	777	607	-170	21,88
Koszarawa	143	130	-13	9,09
Lipowa	570	479	-91	15,96
Łękawica	240	201	-39	16,25
Łodygowice	587	481	-106	18,06
Milówka	587	414	-173	29,47
Radziechowy-Wieprz	748	602	-146	19,52
Rajcza	662	570	-92	13,9
Ślemień	189	165	-24	12,7
Świnna	353	272	-81	22,95
Ujszoły	341	270	-71	20,82
Węgierska Górka	966	742	-224	23,19
Powiat	8 347	6 709	-1 638	19,62

Wykres Nr 2
Spadek liczby bezrobotnych w poszczególnych gminach

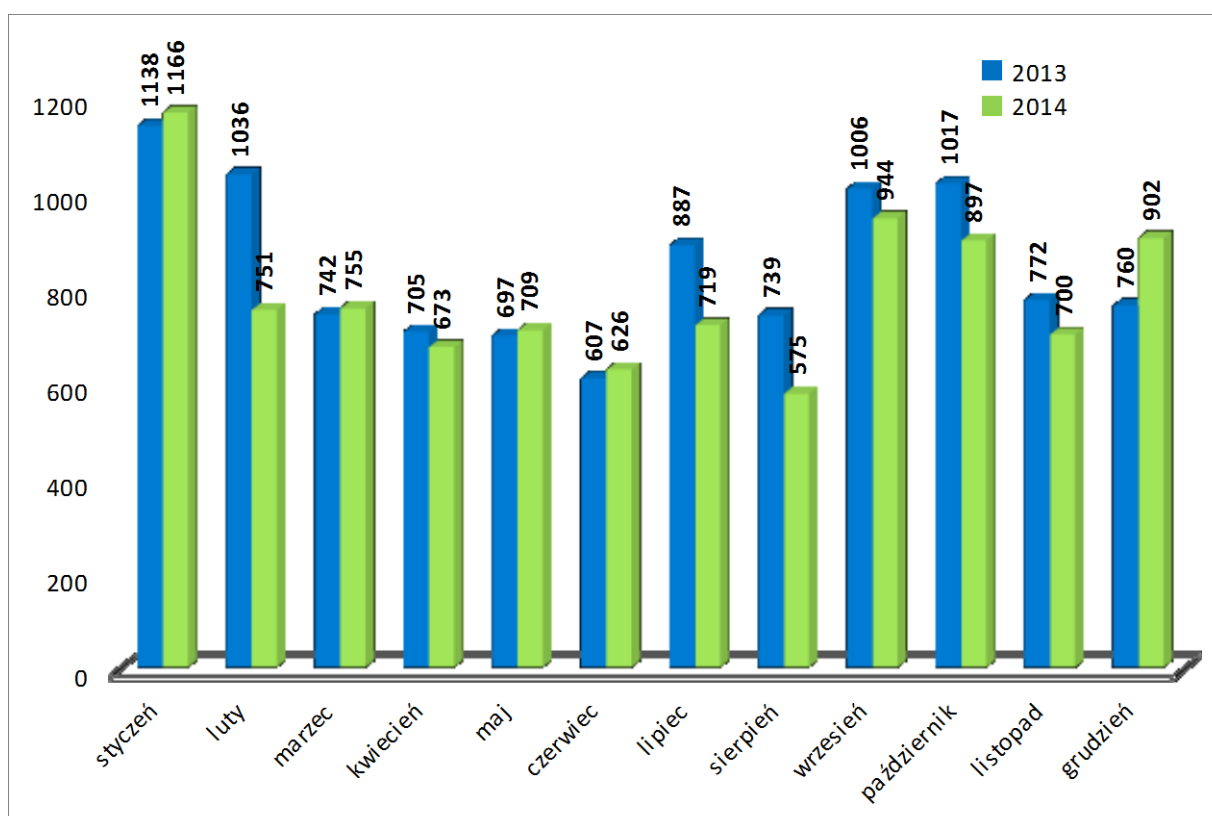

Jak wynika z danych statystycznych prezentowanych w Tabeli Nr 1 „Liczba bezrobotnych według gmin” we wszystkich gminach powiatu obserwujemy spadek poziomu bezrobocia. Największy spadek liczby osób bezrobotnych miał miejsce w gminie Żywiec, w badanym okresie liczba bezrobotnych zmniejszyła się o **293 osoby**, kolejno w gminie Węgierska Górka – spadek o **224 osoby** oraz w gminie Milówka – spadek o **173 osoby**.

Napływ do bezrobocia przedstawia liczbę bezrobotnych, jaka w danym okresie sprawozdawczym została zarejestrowana w urzędzie pracy. Z kolei odpływ z bezrobocia to liczba osób, które w danym okresie sprawozdawczym zostały z różnych przyczyn wyłączone z ewidencji bezrobotnych. Odpływ może być związany z podjęciem pracy subsydiowanej, niesubsydiowanej lub też z przejściem do bierności zawodowej (emerytura, świadczenie przedemerytalne, nauka w systemie dziennym). Może też być spowodowany niepotwierdzeniem gotowości do pracy, bądź dobrowolną rezygnacją z usług urzędu. Procesy te bezpośrednio mają wpływ na wielkość poziomu bezrobocia. Poniżej zaprezentowano napływ i odpływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2013 i 2014.

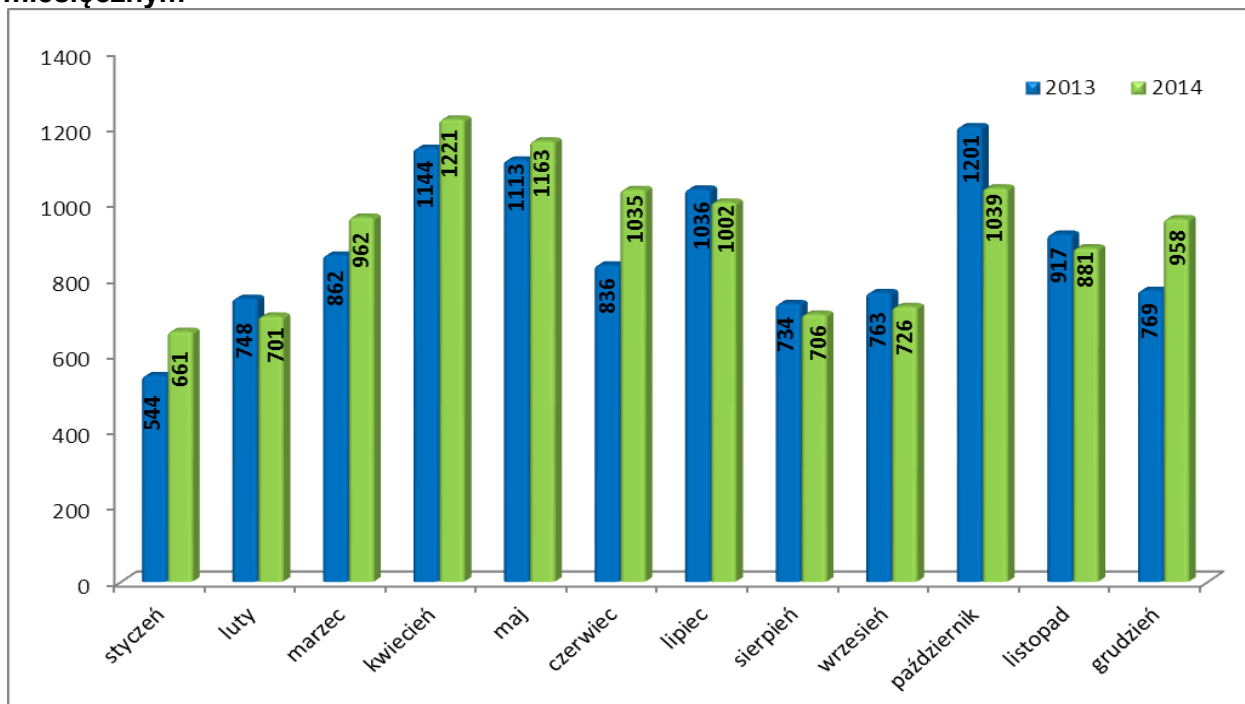
Wykres Nr 3

Napływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2013 i 2014 w układzie miesięcznym

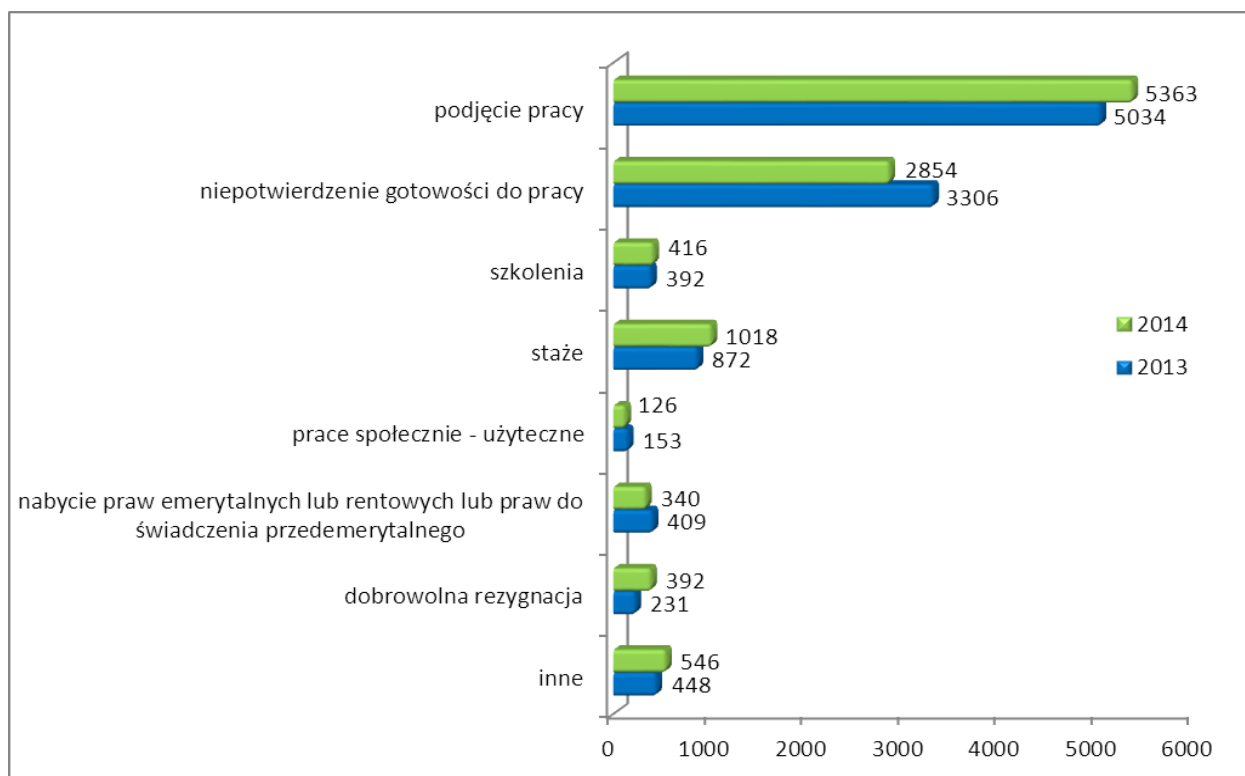
Wykres Nr 4

Odływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2013 i 2014 w układzie miesięcznym

Wykres Nr 5

Rozliczenie odpływu bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2013 i 2014

Inne* obejmuje m.in. podjęcie nauki; podpisanie kontraktu socjalnego; odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

W 2014r. w powiecie żywieckim do głównych przyczyn wyłączeń należały:

- podjęcie pracy – 48,51% (z tego 88,38% z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej);
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 25,82%.

Należy zaznaczyć, że dominującą przyczyną wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych są wyłączenia z tytułu podjęcia pracy.

Według stanu na koniec 2014r. prawo do zasiłku posiadało **898** osób (w tym **423** kobiety). Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili **13,39%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

2. STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH POWIECIE ŻYWIECKIM W 2014 ROKU

2.1. Bezrobotni według wieku

Porównując strukturę zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie żywieckim w końcu roku 2014 do tożsamyh danych w końcu roku 2013 obserwujemy, iż we wszystkich przedziałach wiekowych nastąpił spadek ilości zarejestrowanych bezrobotnych.

W 2014r. największą grupę stanowiły osoby bezrobotne w wieku od 25 do 34 lat – było ich w ewidencji osób bezrobotnych 1 697 i stanowili oni 25,29% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W grupie tej obserwujemy spadek ilości osób bezrobotnych w porównaniu do 2013 r. o 469 osób, jest to spadek o 21,65%.

Największy spadek, bo aż o 520 osób bezrobotnych w porównaniu do 2013r. można zaobserwować wśród osób w wieku do 24 lat – liczba bezrobotnych w końcu 2014r. wynosiła 1087 osób, jest to spadek o 32,36%. W grupie tej obserwujemy również najwyższy spadek procentowy w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Kolejna grupa to osoby od 35 do 44 roku życia – w końcu 2014r. w ewidencji osób bezrobotnych było ich 1 461 osób (spadek o 346 osób w porównaniu z 2013r. - tj. spadek o 19,15%). W grupie osób w wieku od 45 do 54 lat również odnotowano spadek o 226 osób bezrobotnych- w końcu 2014r. liczba bezrobotnych wynosiła 1 448 osób, jest to spadek o 13,50%. W ostatniej grupie tj. osoby powyżej 55 roku życia - końcu 2014r. w ewidencji osób bezrobotnych było ich 1 016 osób (spadek o 77 osób w porównaniu z 2013r. - tj. spadek o 7,04%).

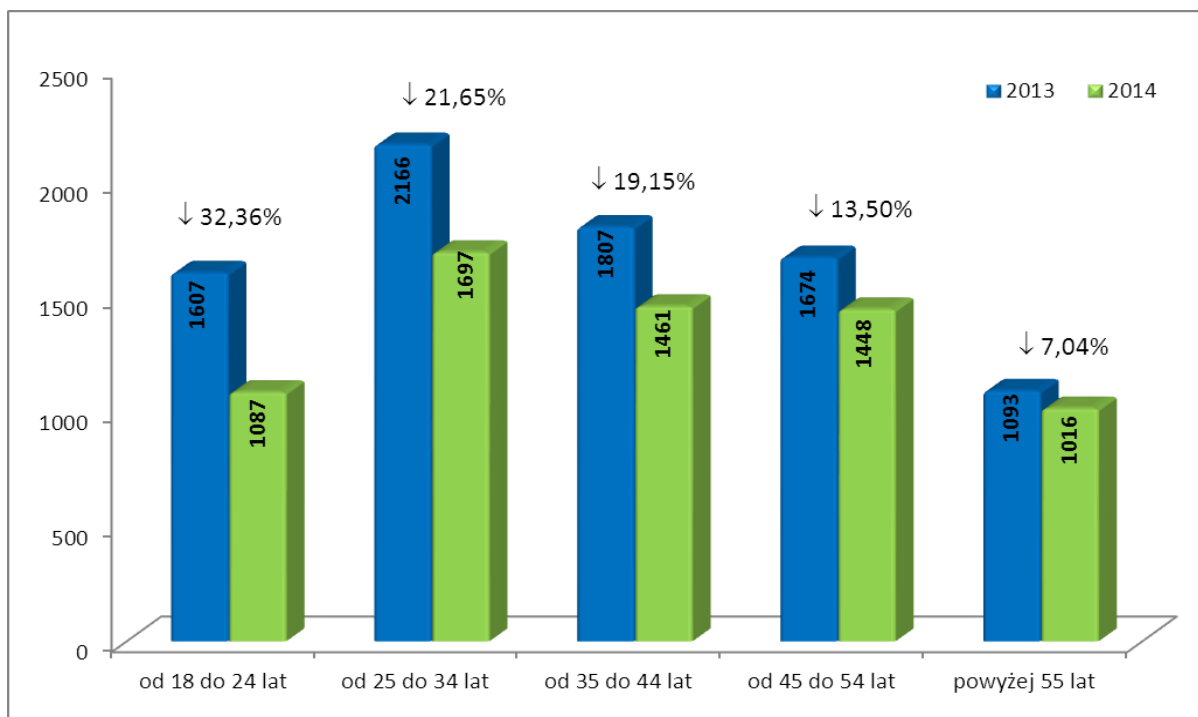
Tabela Nr 2

Liczba bezrobotnych według wieku - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Grupy wieku	Zarejestrowani bezrobotni (stan w końcu roku):			
	2013		2014	
	ogółem	% do ogółem	ogółem	% do ogółem
Ogółem	8347	100,00	6709	100,00
Wiek w latach				
od 18 do 24 lat	1607	19,25	1087	16,20
od 25 do 34 lat	2166	25,95	1697	25,29
od 35 do 44 lat	1807	21,65	1461	21,78
od 45 do 54 lat	1674	20,06	1448	21,58
powyżej 55 lat	1093	13,09	1016	15,14

Wykres Nr 6

Liczba bezrobotnych według wieku - stan na koniec 2013 i 2014 roku

2.2 Bezrobotni według posiadanego wykształcenia

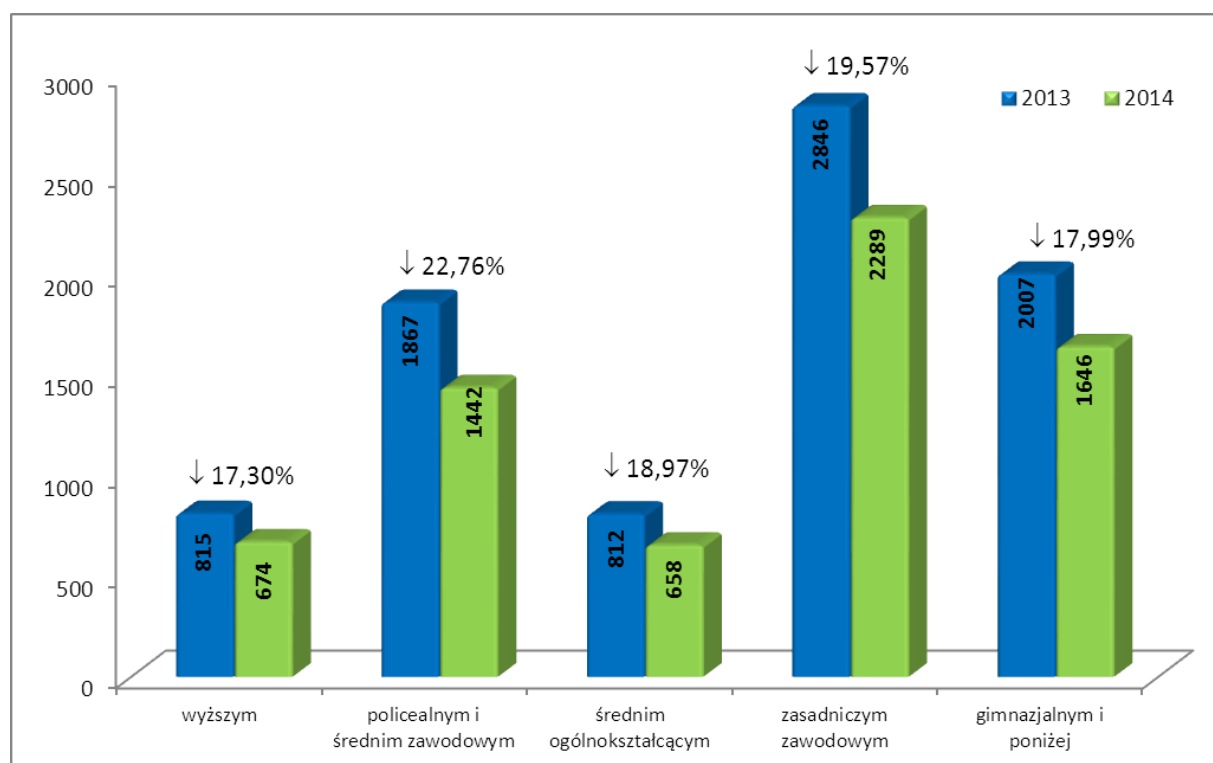
Poziom wykształcenia osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie podobnie jak w 2013 roku jest niski. Ponad 58,65% zarejestrowanych bezrobotnych ma wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej. Porównując poziom wykształcenia bezrobotnych w powiecie żywieckim w końcu roku 2014 do tożsamyh danych w końcu roku 2013 obserwujemy, iż procentowy udział osób bezrobotnych w poszczególnych kategoriach wykształcenia utrzymuje się na poziomie zbliżonym do danych z 2013r.

Tabela Nr 3

Liczba bezrobotnych według wykształcenia - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Wykształcenie	Zarejestrowani bezrobotni (stan w końcu roku):			
	2013		2014	
	ogółem	% do ogółem	ogółem	% do ogółem
Ogółem	8347	100,00	6 709	100,00
z tego z wykształceniem:				
wyższym	815	9,76	674	10,05
policealnym i średnim zawodowym	1 867	22,37	1442	21,49
średnim ogólnokształcącym	812	9,73	658	9,81
zasadniczym zawodowym	2 846	34,10	2 289	34,12
gimnazjalnym i poniżej	2 007	24,04	1 646	24,53

Wykres Nr 7

Liczba bezrobotnych według wykształcenia - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Największy spadek, bo aż o 557 osób bezrobotnych w porównaniu do 2013r. można zaobserwować wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – liczba bezrobotnych w końcu 2014r. wynosiła 2 289 osób, jest to spadek o 19,57%. Kolejna grupa to osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – w końcu 2014r. w ewidencji osób bezrobotnych było ich 1 442 osoby. W tej grupie odnotowano spadek o 425 osób w porównaniu z 2013r. - tj. spadek o 22,76%, jest to

najwyższy spadek procentowy w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. W grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej również odnotowano spadek o 361 osób bezrobotnych- w końcu 2014r. liczba bezrobotnych wynosiła 1 646 osób, jest to spadek o 17,99%. Następna grupa to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym –liczba bezrobotnych w końcu 2014r. wynosiła 658 osób, jest to spadek o 18,97%. W ostatniej grupie tj. osoby z wykształceniem wyższym – w końcu 2014r. w ewidencji osób bezrobotnych było ich 674 osób (spadek o 141 osób w porównaniu z 2013r. - tj. spadek o 17,30%).

2.3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy dla osób bezrobotnych ma szczególne znaczenie, bowiem wpływa on bezpośrednio nie tylko na sytuację ekonomiczną tej osoby, ale również znajduje swoje odzwierciedlenie w zmniejszającej się możliwości znalezienia zatrudnienia przez tę osobę. Długi okres pozostawania bez pracy doprowadzić może do braku gotowości do jej podjęcia. Długotrwałe bezrobocie jest zjawiskiem dość powszechnym wśród zarejestrowanych bezrobotnych w naszym kraju. Czas pozostawania bez pracy ma znaczący wpływ na dalszą aktywność zawodową osób bezrobotnych.

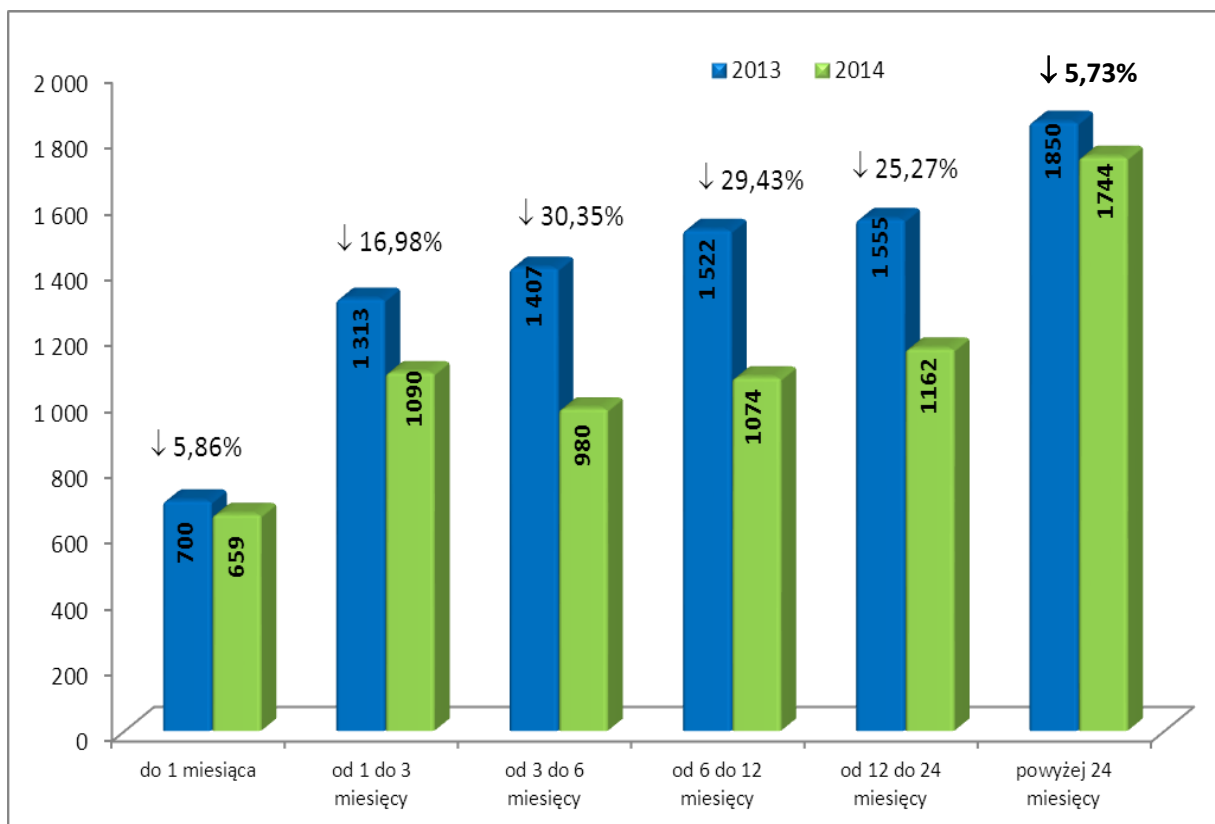
Tabela Nr 4

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Czas pozostawania bez pracy	Zarejestrowani bezrobotni (stan w końcu roku):			
	2013		2014	
	ogółem	% do ogółem	ogółem	% do ogółem
Ogółem	8 347	100,00	6709	74,01
z tego według czasu pozostawania bez pracy:				
do 1 miesiąca	700	8,39	659	9,82
od 1 do 3 miesięcy	1 313	15,73	1090	16,25
od 3 do 6 miesięcy	1 407	16,86	980	14,61
od 6 do 12 miesięcy	1 522	18,23	1074	16,01
od 12 do 24 miesięcy	1 555	18,63	1162	17,32
powyżej 24 miesięcy	1850	22,16	1744	25,99

Wykres Nr 8

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy - stan na koniec 2013 i 2014 roku

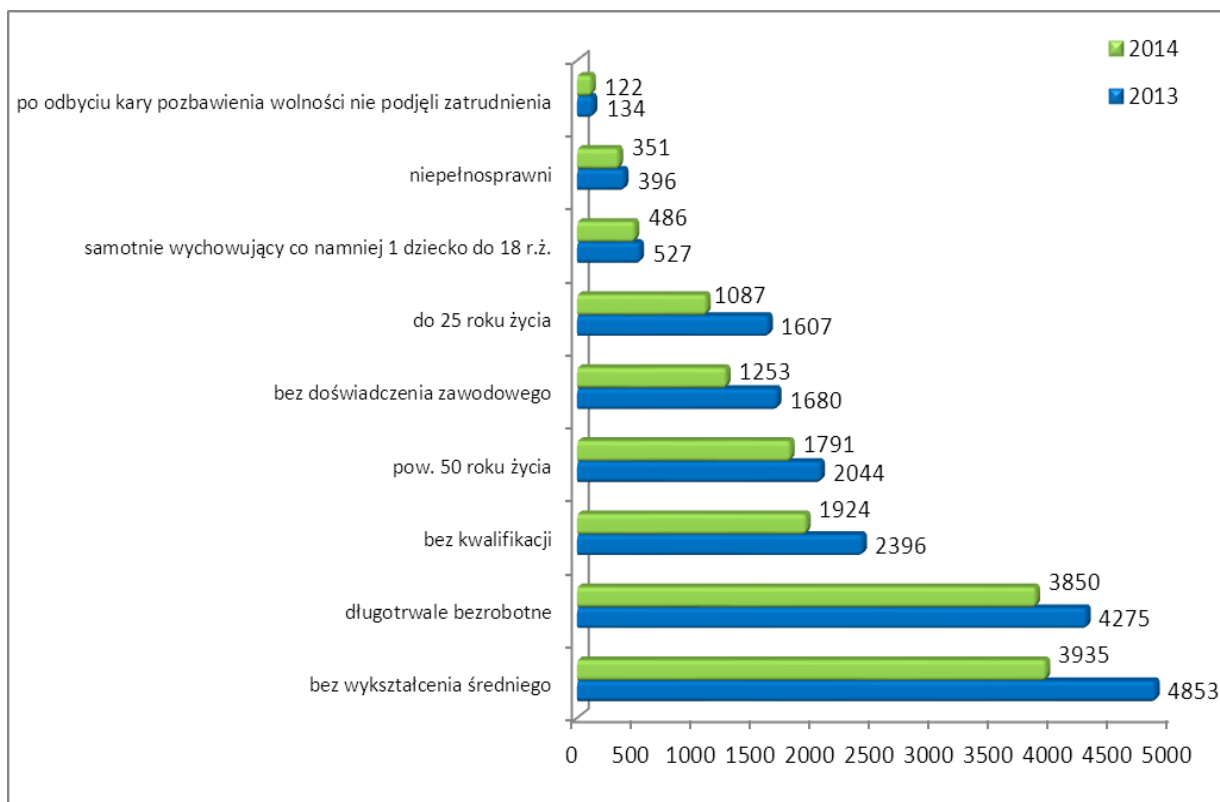
Z powyżej prezentowanych danych wynika, że największy spadek procentowy osób bezrobotnych jest wśród osób znajdujących się w ewidencji od 3 do 6 m-cy - odnotowano spadek aż o 30,35%. Kolejną grupą są osoby bezrobotne przebywające w ewidencji osób bezrobotnych od 6 do 12 m-cy. W 2014r. obserwujemy w tej grupie spadek w stosunku do danych za 2013r. o 29,43%. W grupie osób zarejestrowanych od 12 do 24 m-cy odnotowano spadek o 25,27%. Spadek odnotowano również w grupie od 1 do 3 m-cy o 16,98%. W najmniejszej grupie osób pozostających bez pracy, czyli osób zarejestrowanych do 1 miesiąca odnotowano również spadek o 5,86%. W grupie powyżej 24 m-cy odnotowano spadek o 5,73%.

Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu podejmuje wszelkie działania mające na celu aktywizację osób bezrobotnych poprzez obejmowanie tych osób dostępnymi usługami i instrumentami rynku pracy.

Na koniec 2014r. 14 799 osób znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wykres Nr 9

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Podobnie jak w 2013r. w 2014r. największą grupę osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby bez wykształcenia średniego oraz osoby długotrwale bezrobotne, najmniejszą zaś osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia, osoby niepełnosprawne oraz osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.

Z powyżej prezentowanych danych wynika, że największy spadek procentowy osób w szczególnej sytuacji odnotowano w grupie osób do 25 roku życia, spadek o 520 osób, czyli o 32,36% oraz w grupie osób bez doświadczenia – spadek o 427 osób, czyli o 25,42%. Najmniejszy spadek procentowy odnotowano w grupie osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, spadek o 41 osób, czyli o 7,78% oraz w grupie osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – spadek o 12 osób, czyli o 8,96%.

3. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE ŻYWIECKIM WEDŁUG ZAWODÓW W 2014 ROKU

Zawód to zbiór zadań wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki.

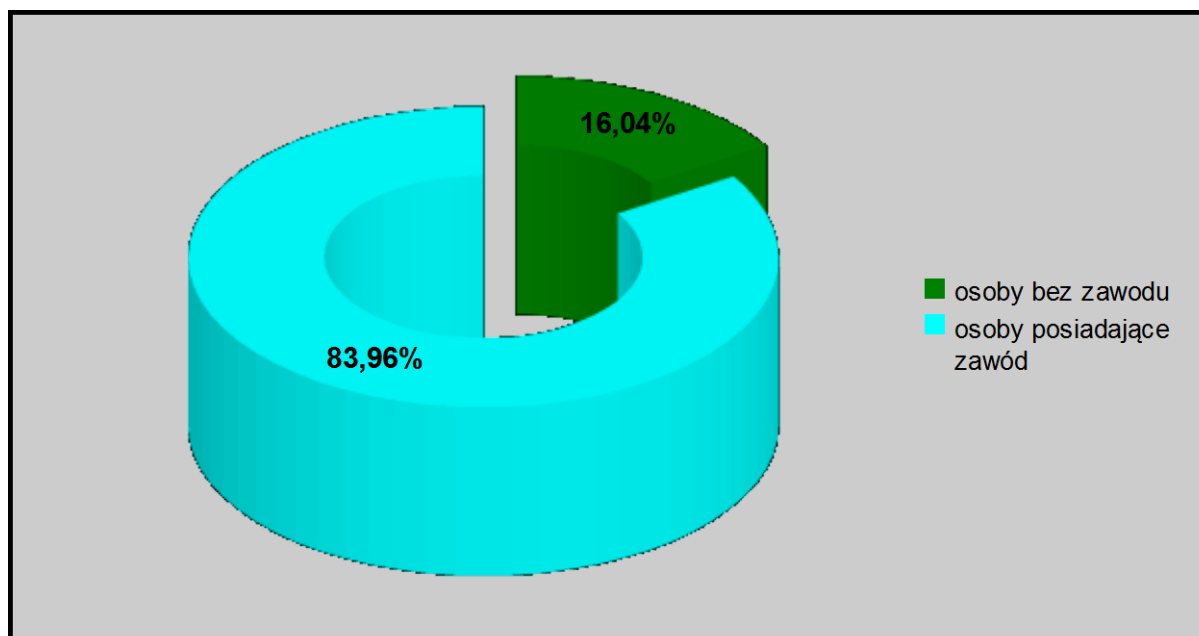
Wśród 6709 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu na koniec grudnia 2014r. znajdowało się:

- 1 076 osób bez zawodu (16,04%);
- 5 633 osób posiadających zawód (83,96%).

W grupie osób bezrobotnych nie posiadających zawodu figurowało 187 osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy oraz 136 osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły szkołę.

Wykres Nr 10

Osoby bezrobotne posiadające zawód i bez zawodu na koniec 2014 roku

Osoby bezrobotne „bez zawodu” to zarówno osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu, jak również osoby bez doświadczenia zawodowego, które były zatrudnione, wykonywały inną pracę zarobkową lub prowadziły działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 6 miesięcy. Powyższe osoby ukończyły szkoły średnie ogólnokształcące oraz szkoły gimnazjalne i poniżej.

Osobom nie posiadającym kwalifikacji zawodowych Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu oferuje przede wszystkim możliwość skorzystania z usługi poradnictwa zawodowego lub organizacji szkoleń.

Porównując liczbę osób bezrobotnych według zawodów w 2014r. z danymi na koniec 2013r. wynika, że liczba osób bez zawodu zmniejszyła się o 244 osoby.

Poniżej przedstawiono ranking zawodów o największej liczbie bezrobotnych w powiecie żywieckim na koniec 2013 roku oraz 2014 roku.

Tabela Nr 5

Liczba osób bezrobotnych według zawodów na koniec 2013 roku oraz na koniec 2014 roku

Lp	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Liczba osób bezrobotnych na koniec 2013r.	Liczba osób bezrobotnych na koniec 2014r.
1	Sprzedawca	522301	469	413
2	Krawiec	753105	238	203
3	Robotnik budowlany	931301	211	178
4	Technik mechanik	311504	146	155
5	Robotnik placowy	961302	180	152
6	Ślusarz	722204	152	149
7	Robotnik gospodarczy	515303	173	147
8	Stolarz	752190	171	134
9	Tokarz w metalu	722314	145	129
10	Kucharz	512001	129	121
11	Monter zespołów i zespołów elektronicznych	821304	122	96
12	Murarz	711202	100	88
13	Kucharz małej gastronomii	512002	116	88
14	Fryzjer	514101	109	84
15	Mechanik samochodów osobowych	723105	86	71

Z powyższej tabeli wynika, że podobnie jak w poprzednich latach największą grupę wśród osób bezrobotnych stanowią osoby posiadające takie zawody jak: sprzedawca, krawiec, robotnik budowlany, technik mechanik, robotnik placowy, ślusarz, robotnik gospodarczy, stolarz, tokarz w metalu.

Należy jednak zaznaczyć, że w 2014r. w porównaniu do 2013r. w większości z powyższych zawodów nastąpił spadek liczby zarejestrowanych osób.

W poniższej tabeli zaprezentowano 15 zawodów pod względem liczby osób bezrobotnych, w której zawarto napływ osób w danym zawodzie oraz liczbę osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. **W zestawieniu nie uwzględniono osób bez zawodu.**

Tabela Nr 6

Klasyfikacja 15 zawodów według największej liczby osób zarejestrowanych w 2014 roku z uwzględnieniem napływu osób bezrobotnych oraz długotrwałego bezrobocia

Lp	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych na koniec 31.12.2014r.	Napływ bezrobotnych od stycznia do grudnia 2014r.	Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Żywcu powyżej 12 miesięcy
1	Sprzedawca	413	494	185
2	Krawiec	203	212	99
3	Robotnik budowlany	178	244	73
4	Technik mechanik	155	155	38
5	Robotnik placowy	152	155	80
6	Ślusarz	149	142	73
7	Robotnik gospodarczy	147	119	87
8	Stolarz	134	164	57
9	Tokarz w metalu	129	109	72
10	Kucharz	121	145	55
11	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	96	103	47
12	Murarz	88	123	32
13	Kucharz małej gastronomii	88	139	55
14	Fryzjer	84	114	25
15	Mechanik samochodów osobowych	71	81	34

Dużymi grupami zawodowymi charakteryzującymi się znacznym odsetkiem pozostawania w rejestrze osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy były osoby z zawodu: sprzedawca, krawiec, robotnik placowy, robotnik gospodarczy. Natomiast największy napływ osób bezrobotnych zauważamy w zawodach: sprzedawca, robotnik budowlany, krawiec, stolarz, technik mechanik.

Osoby bezrobotne reprezentujące powyższe zawody mają zatem trudności ze znalezieniem pracy. Często można zauważyć sytuację, gdzie osoba bezrobotna posiada zawód wymagany w ofercie pracy, jednak nie spełnia ona innych oczekiwań, umiejętności i uprawnień stawianych przez pracodawcę.

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W 2014 ROKU

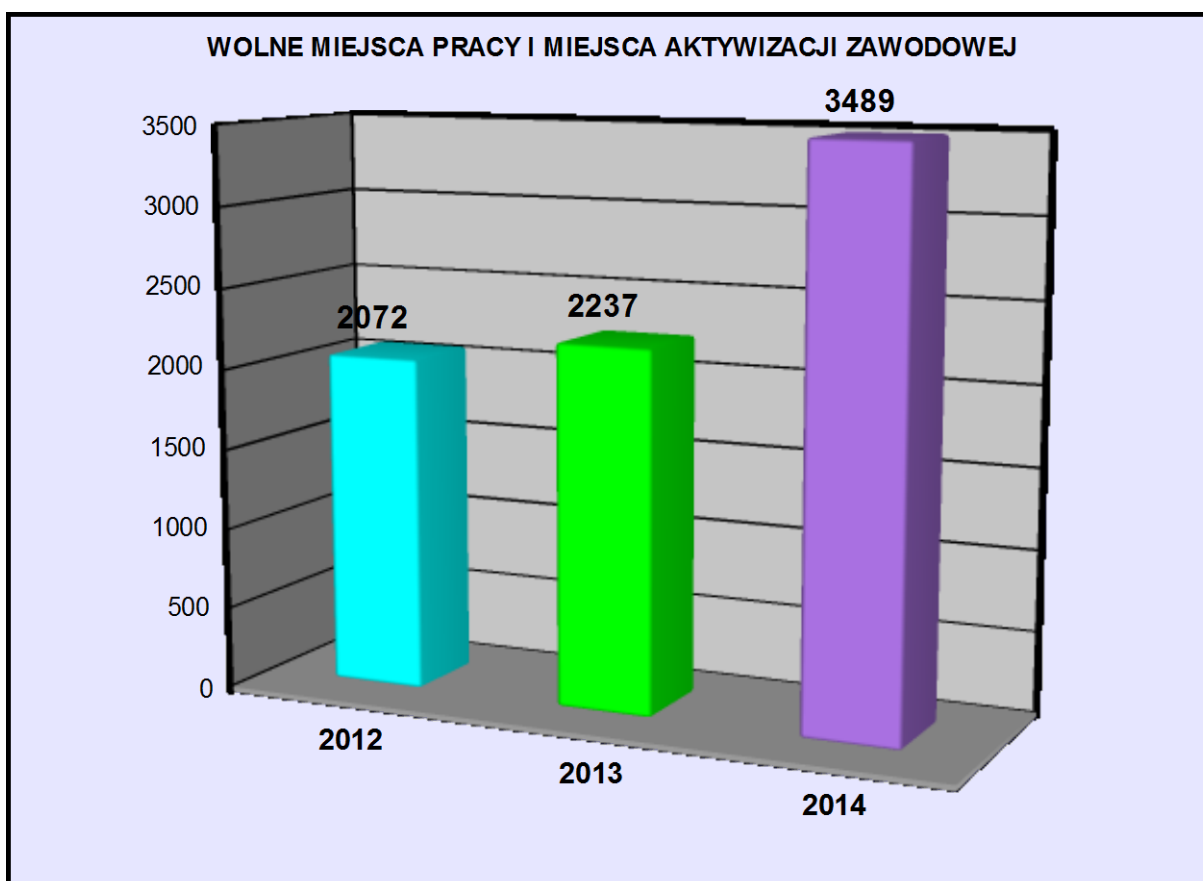
W okresie od 1 stycznia 2014r. do końca grudnia 2014r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu zgłoszono **3489** wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, przez które należy rozumieć:

- **wolne miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** - m.in.: krajowe oferty pracy, prace interwencyjne, roboty publiczne, oferty pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.
- **miejsca aktywizacji zawodowej** - m.in.: miejsca stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych.

Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2014r. w porównaniu do 2013r. wzrosła o 1252 miejsca pracy.

Wykres Nr 11

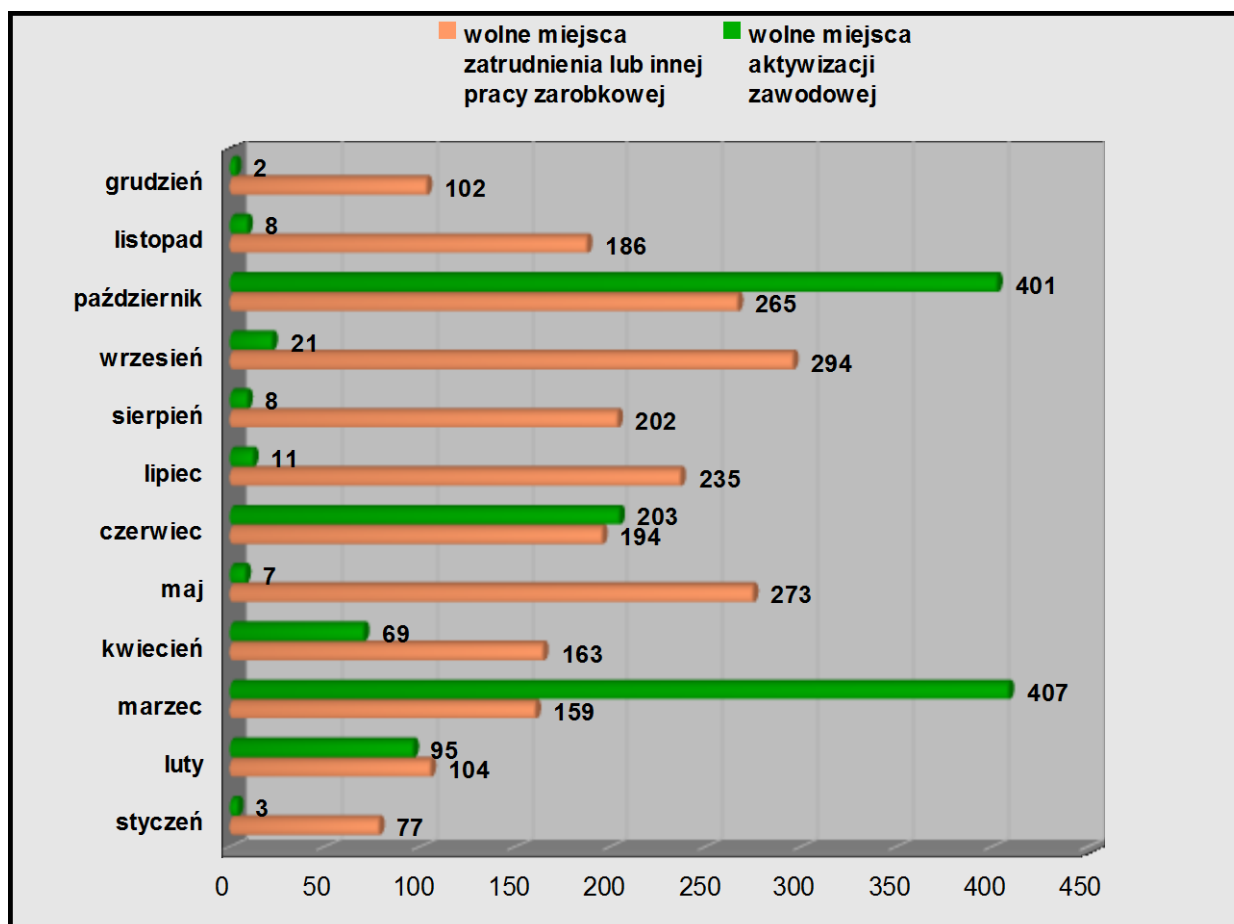
Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w latach 2012-2014

W ogólnej liczbie **3489** zgłoszonych wolnych miejsc pracy: **2254** stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, natomiast **1235** stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej.

Wykres Nr 12

Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku

Z powyższego wykresu wynika, że w 2014r. najwięcej ofert odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszono w miesiącu maju oraz w wrześniu 2014r. Natomiast w miesiącu marcu i październiku 2014r. nastąpił wzrost ilości miejsc aktywizacji zawodowej.

W celu pozyskania wolnych miejsc pracy Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu utrzymuje i nawiązuje kontakty z lokalnymi pracodawcami, którzy informowani są również o możliwości skorzystania z usług i instrumentów rynku pracy.

Pracodawcom, którzy zgłosili ofertę pracy tutejszy Urząd proponuje zorganizowanie giełdy pracy. W 2014r. tut. Urząd zorganizował **45 giełd pracy**, w których uczestniczyło **725 osób bezrobotnych**. Dotyczyły m.in. stanowisk pracy: sprzedawca, pracownik gospodarczy, stolarz budowlany, pracownik budowlany, telemarketer, operator maszyn, operator linii lakierniczej, pracownik biurowy, kucharz, pracownik gastronomii. W wyniku giełd pracy zatrudnienie lub staż podjęły **93 osoby bezrobotne**.

Warto dodać, że w 2014r. Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu zorganizował II Przygraniczne Targi Pracy, Przedsiębiorczości i Edukacji w ramach Partnerstwa EURES-T Beskydy. Targi odbyły się w dniu 24 kwietnia 2014r. w Żywcu i adresowane były do osób bezrobotnych, pracowników zamierzających zmienić

pracę, uczniów, studentów, a także pracodawców, agencji zatrudnienia, jednostek szkolących, instytucji wspierających przedsiębiorczość i instytucji związanych z rynkiem pracy.

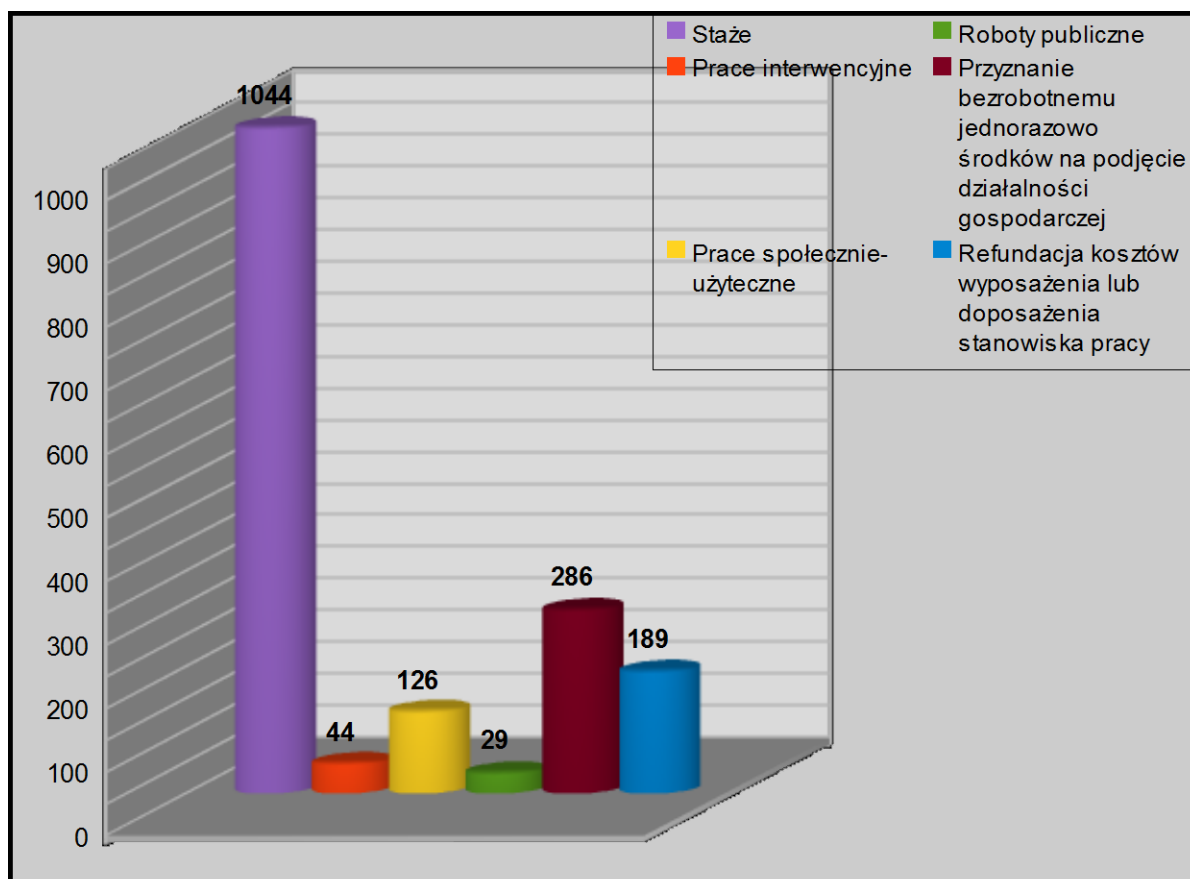
Celem Targów Pracy, które odwiedziło **ok. 500 osób**, była promocja sieci EURES i mobilności transgranicznej oraz ułatwienie nawiązywania bezpośredniego kontaktu osób bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami z terenu przygranicznego. W Targach Pracy wzięło udział **32 wystawców**, którzy zaprezentowali **ok. 500 ofert pracy** oraz otrzymali od zainteresowanych osób **ok. 140 dokumentów aplikacyjnych**, a także przeprowadzili ponad **140 rozmów kwalifikacyjnych**.

Podobnie jak w poprzednich okresach, tak i w 2014 r. dużym zainteresowaniem cieszyły się subsydiowane formy zatrudnienia.

Poniższy wykres ukazuje liczbę subsydiowanych form zatrudnienia zgłoszonych do PUP w Żywcu w 2014r.

Wykres Nr 13

Subsydiowane formy zatrudnienia w 2014 roku

Z powyższych danych wynika, że najwięcej osób bezrobotnych skierowano do odbywania stażu. Staż jest najpopularniejszą formą aktywizacji wśród osób bezrobotnych, ponieważ jest szansą zdobycia umiejętności praktycznych do wykonywania pracy bez nawiązywania stosunku pracy z organizatorem stażu.

Należy zaznaczyć, że w ubiegłym roku 286 osób bezrobotnych otrzymało jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, natomiast 189 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Największa ilość ofert pracy adresowana była do osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W drugiej kolejności oferty pracy skierowane były do osób z wykształceniem średnim, gimnazjalnym i podstawowym. Najmniej ofert pracy było dla osób posiadających wykształcenie wyższe.

Analiza ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w 2014r. pozwoliła na stworzenie rankingu 15 zawodów, na które odnotowano największe zapotrzebowanie.

Tabela Nr 7

Oferty pracy według zawodów w powiecie żywieckim w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2014r.
1	522301	Sprzedawca	261
2	515303	Robotnik gospodarczy	221
3	711202	Murarz	211
4	931301	Robotnik budowlany	141
5	411004	Technik prac biurowych	125
6	932101	Pakowacz	100
7	721204	Spawacz metodą MAG	86
8	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	77
9	722204	Ślusarz	74
10	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	66
11	512001	Kucharz	60
12	523002	Kasjer handlowy	60
13	941201	Pomoc kuchenna	56
14	821112	Monter taboru szynowego	50
15	432103	Magazynier	49

Z powyższej tabeli wynika, że podobnie jak w poprzednich latach lokalni pracodawcy najczęściej poszukiwali osób na stanowisko: sprzedawca, głównie w branży spożywczej. Warto dodać, że w 2014r. na terenie powiatu żywieckiego powstały nowe obiekty handlowe m.in. Mercurry Market, Stokrotka, Media Expert, które zgłaszały do tutejszego Urzędu oferty pracy na stanowisko: sprzedawca oraz kasjer-sprzedawca.

Często poszukiwanym zawodem przez pracodawców był zawód: robotnik gospodarczy. Należy jednak zaznaczyć, że znaczna część ofert pracy w tym zawodzie stanowiła miejsca pracy subsydiowanej m.in. prace społeczno-użyteczne, prace interwencyjne. Z kolei wśród osób kierowanych do odbycia stażu dominował zawód: technik prac biurowych.

W 2014r. tutejszy Urząd dysponował 211 ofertami pracy w zawodzie: murarz oraz 100 ofertami pracy w zawodzie: pakowacz. Najwięcej ofert pracy na powyższe stanowiska zgłaszały 2 Agencje Zatrudnienia, oferujące pracę na terenie Niemiec lub Wielkiej Brytanii.

Natomiast oferty pracy w zawodzie: monter podzespołów i zespołów elektronicznych oferowane były również przez Agencje Zatrudnienia, które jednak zatrudniały pracowników w polskich zakładach pracy produkujących części samochodowe. Zgłoszone oferty pracy skierowane były w większości do osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

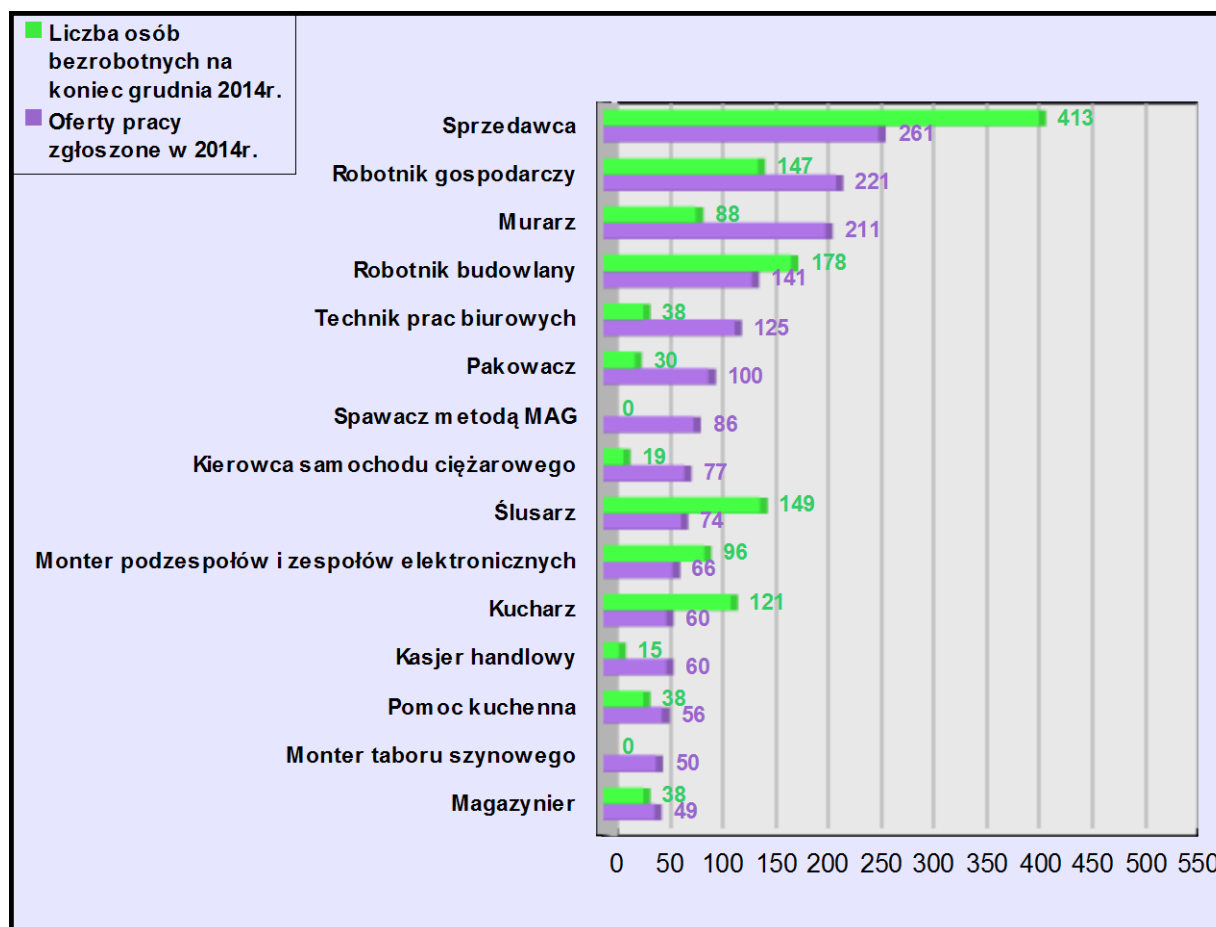
Warto wspomnieć o ofertach pracy w zawodzie: kierowca samochodu ciężarowego. Pracodawcy zgłaszając wolne miejsca pracy na powyższe stanowisko wymagali od potencjalnego kandydata posiadania świadectwa kwalifikacji. Biorąc pod uwagę potrzeby pracodawców tutejszy Urząd w 2014r. zorganizował szkolenie grupowe z zakresu: „Kwalifikacja wstępna przyspieszona dla kierowców wykonujących przewóz drogowy kat. C1,C1+E,C,C+E”, na które skierowano 10 osób bezrobotnych.

Należy również zaznaczyć, że najwięcej ofert pracy zgłaszano w zawodach, które stanowią najliczniejszą grupę wśród osób zarejestrowanych tj. sprzedawca, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, kucharz, murarz. Powyższe zawody z roku na rok stanowią największą grupę wśród zawodów osób zarejestrowanych, ale właśnie na wskazane stanowiska najczęściej wpływają oferty pracy, w tym również subsydiowane.

Poniższy wykres przedstawia 15 zawodów o największej liczbie ofert pracy w 2014r. oraz liczbę osób w danym zawodzie, zarejestrowanych wg stanu na koniec miesiąca grudnia 2014r.

Wykres Nr 14

Liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2014 roku i liczba ofert pracy w danym zawodzie w 2014 roku

Należy zauważyć, że na koniec grudnia 2014r. w rejestrze osób bezrobotnych w zawodzie: sprzedawca figurowało o 152 osób więcej niż liczba zgłoszonych ofert pracy. Podobnie w przypadku oferty pracy w zawodzie: ślusarz, gdzie na 74 zgłoszonych wolnych miejsc pracy przypadało 149 osób. Odwrotnie kształtowała się sytuacja w przypadku ofert pracy dla osób w zawodzie: spawacz metodą MAG oraz monter taboru szynowego, ponieważ na koniec ubiegłego roku w powyższych zawodach nie było zarejestrowanej żadnej osoby.

Warto dodać, że w dyspozycji powiatowych urzędów pracy pozostaje wiele ofert pracy, których nie można zrealizować, pomimo tego, że w ewidencji figurują osoby we wskazanych przez pracodawców zawodach. Powodem trudności w realizacji wolnych miejsc pracy jest m.in. brak stażu pracy osób bezrobotnych w danym zawodzie, długotrwałe przerwy w zatrudnieniu czy zdezaktualizowane prawo do wykonywania zawodu. Należy zaznaczyć, że często osoby bezrobotne wybrały swój kierunek kształcenia przypadkowo, bez przemyślenia, czego konsekwencją jest brak zainteresowania podjęciem pracy w zawodzie wyuczonym.

Poniżej przedstawiono strukturę zarejestrowanych osób bezrobotnych i ofert pracy według sekcji PKD zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w 2014r.

Tabela Nr 8

Struktura osób bezrobotnych i ofert pracy według sekcji PKD w powiecie żywieckim w 2014 roku

L.p.	Sekcja PKD	Osoby bezrobotne zarejestrowane w 2014r.	Oferty pracy zgłoszone w 2014r.
1.	Przetwórstwo przemysłowe	18,6933	15,4773
2.	Działalność niezidentyfikowana	16,1913	0,0000
3.	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	13,2357	14,3308
4.	Budownictwo	12,2445	12,2671
5.	Pozostała działalność usługowa	12,1986	2,9521
6.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4,4335	7,4233
7.	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4,2779	10,3181
8.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3,7594	14,7034
9.	Edukacja	2,6445	5,8756
10.	Transport i gospodarka magazynowa	2,2538	4,5858
11.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,7890	2,2356
12.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,6464	1,4044
13.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,5945	3,0381
14.	Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	1,5426	2,4076
15.	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,8945	0,7165
16.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,8815	1,3758
17.	Informacja i komunikacja	0,7778	0,5732
18.	Górnictwo i wydobywanie	0,2463	0,0000
19.	Działalność związana z obsługą	0,2333	0,0860

	rynku nieruchomości		
20.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,1167	0,2293
21.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0519	0,0000
22.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,0130	0,0000

Analizując propozycje zatrudnienia pod względem sekcji PKD należy zauważyć, że w badanym okresie najwięcej ofert pracy zgłoszono w następujących branżach: a) przetwórstwo przemysłowe, b) działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, c) handel hurtowy i detaliczny naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, d) budownictwo.

Najwięcej zaś rejestrujących się osób bezrobotnych reprezentowało branżę: a) przetwórstwo przemysłowe, b) działalność niezidentyfikowana, c) handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, d) budownictwo. Natomiast najmniej osób zarejestrowanych w 2014r. posiadało zawody w branży: a) wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych b) gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, c) organizacje i zespoły eksterytorialne.

Poniżej w tabeli zaprezentowano natomiast 15 grup zawodowych zgłoszonych w ofertach pracy w 2014r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy.

Tabela Nr 9

Ranking 15 grup zawodowych zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie żywieckim w 2014 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy
1.	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,7200
2.	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,3333
3.	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3039
4.	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,2776
5.	Pracownicy usług ochrony	0,1192
6.	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,1073
7.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,1043

8.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,1041
9.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewnych	0,1020
10.	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0952
11.	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,0895
12.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,0823
13.	Pracownicy obsługi klienta	0,0817
14.	Monterzy	0,0786
15.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0781

Z powyższego zestawienia wynika, że zgodnie z zgłoszonymi ofertami pracy w 2014r. największe szanse na podjęcie zatrudnienia miały następujące grupy zawodowe: a) pracownicy opieki osobistej i pokrewni, b) kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych, c) pozostali pracownicy obsługi biura, d) sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.

Należy zaznaczyć, że w tabeli nie zawarto grup zawodowych, które zgodnie z posiadanymi przez tutejszy Urząd ofertami pracy nie miały możliwości znalezienia zatrudnienia tj. a) rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby, b) średni personel do spraw zdrowia, c) rolnicy produkcji towarowej, d) specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury.

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE ŻYWIECKIM W 2014 ROKU

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzona została w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga zapoznania się z definicją wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów.

W – Wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie

Do obliczenia wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów zastosowano wzór:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

W - to wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów;

O - to średnia miesięczna liczba ofert pracy w 2014r.;

B - to średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014r.

Do obliczenia średniej miesięcznej nadwyżki (deficytu) podaży siły roboczej w 2014r. zastosowano wzór:

$$\overline{N}_I^k = \overline{B}_I^k - \overline{O}_I^k$$

gdzie:

N - to średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej;

B - to średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014r.;

O - to średnia miesięczna liczba ofert pracy w 2014r.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014r. została dokonana w oparciu o **954** profesje.

Dane zawarte w zestawieniu i rankingach zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014r. wskazują, że na lokalnym rynku pracy dominują zawody nadwyżkowe. Spośród **954 zawodów**, które występują na rynku pracy w powiecie żywieckim aż **763 zawody** klasyfikują się do zawodów nadwyżkowych, **19** stanowią zawody zrównoważone, natomiast **172 zawody** zalicza się do zawodów deficytowych.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 03.02.2015r. w raporcie, dotyczącym zawodów deficytowych i nadwyżkowych zawarto jedną tabelę z 30 zawodami deficytowymi i jedną tabelę z 30 zawodami nadwyżkowymi według intensywności deficytu (nadwyżki) na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu. W tabelach nie uwzględniono maksymalnych deficytów i nadwyżek oraz zawodów tzw. „pozostałych” czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0.

5.1 Zawody deficytowe

Przez zawód deficytowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W > 1,1$$

Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym większe szanse osób reprezentujących zawody wymienione poniżej w tabeli na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Tabela Nr 10

Zawody deficytowe w powiecie żywieckim w 2014 roku

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2014r.	Wskaźnik intensywności (deficytu) zawodów
1	721204	Spawacz metodą MAG	7,1667	0,0833	-7,0833	86,0000
2	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	3,5833	0,0833	-3,5000	43,0000
3	962902	Dozorca	2,4167	0,0833	-2,3333	29,0000
4	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	1,2500	0,0833	-1,1667	15,0000
5	341202	Opiekun osoby starszej	1,7500	0,1667	-1,5833	10,5000
6	721404	Monter konstrukcji stalowych	0,7500	0,0833	-0,6667	9,0000
7	752309	Tartacznik	0,7500	0,0833	-0,6667	9,0000
8	141201	Kierownik działu w lokalu gastronomicznym	0,6667	0,0833	-0,5833	8,0000
9	343203	Florysta	0,5833	0,0833	-0,5000	7,0000
10	412001	Sekretarka	1,5000	0,2500	-1,2500	6,0000
11	712101	Dekarz	0,5000	0,0833	-0,4167	6,0000
12	233001	Nauczyciel biologii	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000

13	712501	Monter/składacz okien	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
14	812105	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
15	911208	Sprzątacznik pojazdów	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
16	325905	Opiekunka dziecięca	1,0833	0,2500	-0,8333	4,3333
17	234202	Wychowawca małego dziecka	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
18	332101	Agent ubezpieczeniowy	1,0000	0,2500	-0,7500	4,0000
19	422101	Pracownik biura podróży	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
20	431101	Asystent do spraw księgowości	0,9167	2,500	-0,6667	3,6667
21	711101	Konserwator budynków	0,9167	0,2500	-0,6667	3,6667
22	235904	Nauczyciel bibliotekarz	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
23	262101	Archiwista	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
24	333105	Spedytor	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
25	341203	Opiekun w domu opieki społecznej	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
26	712703	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
27	752206	Stolarz galanterii drzewnej	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
28	817104	Operator maszyny papierniczej	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
29	821302	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	3,7500	1,2500	-25000	3,0000
30	911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	0,2500	4,4167	-0,1667	3,0000

Największy deficyt wśród zawodów poszukiwanych w 2014r. w powiecie żywieckim wystąpił w zawodzie: spawacz metodą MAG. Praca we wskazanym zawodzie wymaga przede wszystkim zdobycia odpowiednich uprawnień zawodowych. Największe zapotrzebowanie na spawaczy zgłaszane jest przez średnie i duże przedsiębiorstwa, które zazwyczaj związane są z branżą budowlaną i metalową.

W grupie zawodów deficytowych znalazły się zawody związane z zapewnieniem opieki tj. opiekun osoby starszej, opiekunka dziecięca, opiekun medyczny, opiekun w domu pomocy społecznej. Należy zaznaczyć, że pracę dla opiekunów oferowały zarówno firmy prowadzące działalność na terenie powiatu żywieckiego, jak i polskie firmy zatrudniające pracowników za granicą, najczęściej w domach prywatnych lub w domach opieki długoterminowej w Niemczech.

Znaczny wskaźnik intensywności deficytu wykazały zawody takie jak: asystent nauczyciela przedszkola, wychowawca małego dziecka, sekretarka, agent ubezpieczeniowy, asystent do spraw księgowości, archiwista. Zapotrzebowanie na powyższe zawody w większości zgłaszali pracodawcy zainteresowani przyjęciem osób bezrobotnych do odbywania stażu, po zakończeniu którego istniała możliwość zatrudnienia.

Deficytowym zawodem jest również pracownik ochrony fizycznej I stopnia oraz dozorca. Pracodawcy nie wymagają od kandydatów wysokich kwalifikacji zawodowych, ale przede wszystkim zatrudniają na tych stanowiskach osoby niepełnosprawne.

Dokonując dalszej analizy możemy zauważyć, że deficyt stanowią również zawody związane z montażem lub obsługą maszyn w zakładach produkcyjnych tj.: monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń, operator maszyny papierniczej, operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej, monter/składacz okien. Oferty pracy na powyższe stanowiska zawierały przede wszystkim wymóg posiadania doświadczenia zawodowego.

Należy również zaznaczyć, że zdarzały się sytuacje kiedy pracodawcy zgłaszali oferty pracy, a w rejestrze osób bezrobotnych i poszukujących pracy nie figurowały osoby w poszukiwanych zawodach. W tym przypadku wskaźnik intensywności deficytu osiąga wartość MAX. W 2014r. do takich zawodów należały m.in: główny księgowy, kartograf, nauczyciel plastyki w szkole podstawowej, artysta grafik, technik automatyk, technik logistyk, pracownik kancelaryjny, kurier, wozak zrywkarz, monter żaluzji, spawacz metodą MIG, spawacz metodą TIG, elektryk budowlany, szlifierz materiałów drzewnych, operator ładowarki, monter taboru szynowego, monter mebli, pomocnik lakiernika, sortowacz surowców wtórnych.

Biorąc pod uwagę zawody, na które występuje największy deficyt na lokalnym rynku pracy tutejszy Urząd organizuje szkolenia grupowe i indywidualne m.in. spawanie metodą TIG, spawanie metodą MIG, spawanie metodą MAG, kwalifikacja wstępna przyspieszona dla kierowców wykonujących przewóz drogowy kat. C1,C1+E, C, C+E, przedstawiciel handlowy, opiekun osób starszych i dzieci z pierwszą pomocą przedmedyczną.

5.2 Zawody zrównoważone

Zawodami zrównoważonymi są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych.
 $0,9 \leq W \leq 1,1$

W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014r. znalazły się **19 zawodów zrównoważonych.**

Tabela Nr 11

Zawody zrównoważone w powiecie żywieckim w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014r.	Średni miesięczny deficyt/ nadwyżka podaży siły roboczej w 2014r.	Wskaźnik intensywności (deficytu/ nadwyżki) zawodów
1	132102	Kierownik do spraw kontroli jakości	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
2	132402	Kierownik działu transportu	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
3	228204	Specjalista zdrowia publicznego	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
4	242307	Specjalista do spraw kadr	1,6667	1,6667	0,0000	1,0000
5	242304	Doradca zawodowy	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
6	242309	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
7	251401	Programista aplikacji	0,2500	0,2500	0,0000	1,0000
8	263409	Specjalista marketingu społecznego	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
9	311508	Technik mechanik maszyn i urządzeń	1,6667	1,6667	0,0000	1,0000
10	341201	Asystent osoby niepełnosprawnej	1,6667	1,6667	0,0000	1,0000
11	343201	Dekorator sklepów	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
12	441501	Pracownik do spraw osobowych	0,6667	0,6667	0,0000	1,0000
13	413201	Operator wprowadzania danych	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
14	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
15	713205	Lakiernik wyrobów drzewnych	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
16	732201	Drukarz	1,6667	1,6667	0,0000	1,0000
17	732304	Operator maszyn introligatorskich	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
18	815701	Operator urządzeń do prania,	1,6667	1,6667	0,0000	1,0000

		prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów				
19	921501	Pomocniczy robotnik leśny	0,2500	0,2500	0,0000	1,0000

Analizując dane z powyższej tabeli należy stwierdzić, że w grupie zawodów zrównoważonych dominowały głównie zawody adresowane do osób z wykształceniem wyższym, specjalistów, czy też posiadających określone kwalifikacje zawodowe. Osoby reprezentujące powyższe zawody nie miały problemów ze znalezieniem zatrudnienia.

5.3 Zawody nadwyżkowe

**Przez zawód nadwyżkowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
W < 0,9**

Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżki danego zawodu – czyli osoby reprezentujące zawody wymienione poniżej w tabeli mają największe problemy ze znalezieniem zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Tabela Nr 12
Zawody nadwyżkowe w powiecie żywieckim w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2014r.	Wskaźnik intensywności (deficytu) zawodów
1	722314	Tokarz w metalu	0,0833	9,0833	9,0000	0,0092
2	311504	Technik mechanik	0,1667	13,2500	13,0833	0,0126
3	235107	Pedagog	0,7500	5,5000	4,7500	0,0134
4	325511	Technik ochrony środowiska	0,0833	5,6667	5,5833	0,0147
5	331403	Technik ekonomista	0,1667	8,2500	8,0833	0,0202
6	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych hotelarskich i turystycznych	0,0833	3,6667	3,5833	0,0227
7	723307	Mechanik maszyn i	0,0833	3,0000	2,9167	0,0278

		urządzeń przemysłowych				
8	713101	Malarz-tapeciarz	0,0833	2,8333	2,7500	0,0294
9	311204	Technik budownictwa	0,0833	2,7500	2,6667	0,0303
10	251902	Specjalista zastosowań informatyki	0,0833	2,1667	2,0833	0,0385
11	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,0833	2,0000	1,9167	0,0417
12	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,3333	6,7500	6,4167	0,0494
13	711503	Stolarz budowlany	0,1667	2,6667	2,5000	0,0625
14	341205	Pracownik socjalny	0,0833	1,3333	1,2500	0,0625
15	311103	Technik analityk	0,1667	2,1667	2,0000	0,0769
16	311408	Technik elektronik	0,0833	1,0833	1,0000	0,0769
17	512002	Kucharz małej gastronomii	0,9167	11,5833	10,6667	0,0791
18	422103	Technik obsługi turystycznej	0,0833	1,0000	0,9167	0,0833
19	214303	Inżynier inżynierii środowiska- instalacje sanitarne	0,0833	1,0000	0,9167	0,0833
20	351203	Technik informatyk	0,4167	4,7500	4,3333	0,0877
21	311303	Technik elektryk	0,2500	2,8333	2,5833	0,0882
22	216101	Architekt	0,0833	0,9167	0,8333	0,0909
23	241306	Specjalista do spraw finansów	0,1667	5,5000	4,7500	0,0909
24	721306	Błacharz samochodowy	0,2500	2,7500	2,5000	0,0909
25	961302	Robotnik placowy	961302	1,2500	12,9167	0,0968
26	953105	Krawiec	1,7500	17,6667	15,9167	0,0991
27	314301	Technik leśnik	0,0833	0,8333	0,7500	0,1000
28	311104	Technik geodeta	0,1667	1,5833	1,4167	0,1053
29	214106	Logistyk	0,0833	0,7500	0,6667	0,1111
30	261906	Prawnik legislator	0,0833	0,7500	0,6667	0,1111

Wśród zawodów stanowiących nadwyżkę w 2014r. znajdują się nadal zawody, na które z roku na rok występuje mniejsze zapotrzebowanie niż liczba zarejestrowanych osób. Zaliczamy do nich przede wszystkim takie zawody jak: tokarz w metalu, technik mechanik, technik informatyk, pedagog, technik ekonomista, robotnik placowy, krawiec, elektromonter (elektryk zakładowy), malarz budowlany, stolarz budowlany .

Pomimo że do tutejszego Urzędu zgłaszano oferty pracy w zawodach zawartych w powyższej tabeli (np. krawiec – 21 ofert pracy, robotnik placowy -

15 ofert pracy, kucharz malej gastronomii - 11 ofert pracy, pedagog - 9 ofert pracy, technik informatyk – 5 ofert pracy, mechanik samochodów osobowych – 4 oferty pracy, technik elektryk - 3 oferty pracy), to jednak lokalny rynek pracy nie jest w stanie zagwarantować zatrudnienia wszystkim zarejestrowanym osobom posiadającym wskazane zawody.

Należy zaznaczyć, że dla osób reprezentujących zawody nadwyżkowe zgłaszane były wolne miejsca pracy w zawodach pokrewnych m.in. takie jak: elektryk, mechanik pojazdów samochodowych, kucharz, elektronik, stolarz, tokarz/frezjer obrabiarek sterowanych numerycznie, robotnik budowlany, księgowy, operator aplikacji komputerowych.

Warto także wspomnieć o zawodach maksymalnie nadwyżkowych, tj. dla których wartość wskaźnika intensywności (nadwyżki) zawodu jest równy 0,0000. Do zawodów takich należał m.in.: kierownik małego przedsiębiorstwa budowlanego, diagnosta laboratoryjny, farmaceuta - farmacja apteczna, specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych, opiekun klienta, konserwator dzieł sztuki, optyk okularowy, operator komputerowych urządzeń perfekcyjnych, technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych, pracownik obsługi płacowej, przewodnik turystyczny górski, opiekun zwierząt domowych, ogrodnik - uprawa roślin ozdobnych, operator maszyn do obróbki skrawaniem, mechanik maszyn rolniczych.

Wśród zawodów nadwyżkowych znajdują się również zawody, na które lokalni pracodawcy od kilku lat nie zgłaszają zapotrzebowania np. operator maszyn przędzalniczych, cholewkarz, obuwnik, kuśnierz, tkacz, krojczy, dziewiarz, kowal.

W stosunku do osób posiadających zawody nadwyżkowe tutejszy Urząd podejmuje różnorodne działania aktywizacyjne, mające na celu zaistnienie lub powrót na rynek pracy.

WNIOSKI

Opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2014r. nie odzwierciedla pełnego obrazu lokalnego rynku pracy, ponieważ dotyczy tylko ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu oraz odnosi się jedynie do bezrobocia rejestrowanego. Ponadto osoba bezrobotna posiadająca kilka zawodów może w badanym okresie reprezentować zarówno zawód nadwyżkowy, jak i deficytowy, z tym że tylko jeden z nich zostaje uwzględniony w statystyce rynku pracy.

Przeprowadzona analiza danych zgromadzonych przez tutejszy Urząd pozwala na sformułowanie kilku wniosków zamykających opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

- Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu na koniec 2014r. wyniosła 6 709 osób bezrobotnych i w porównaniu do 2013 roku zmniejszyła się o 1 638 osób.
- Wśród osób zarejestrowanych nadal znaczną grupę (16,04%) stanowią osoby **bezrobotne bez zawodu**. W stosunku do osób bez zawodu tutejszy Urząd podejmuje działania zmierzające do umożliwienia tym osobom zdobycia kwalifikacji zawodowych.
- Największy „napływ” osób bezrobotnych odnotowano w takich zawodach jak: **sprzedawca, robotnik budowlany, krawiec, stolarz, technik mechanik**.
- Analiza zgłoszonych ofert pracy wykazała, że podobnie jak w poprzednich latach pracodawcy i osoby bezrobotne zainteresowane są subsydiowanymi formami zatrudnienia, w szczególności stażem.
- W porównaniu do 2013r. liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych do PUP w Żywcu 2014r. wzrosła o 1252 miejsca pracy.
- Największa ilość ofert pracy adresowana była do osób w zawodzie: **sprzedawca, robotnik gospodarczy, murarz, robotnik budowlany, technik prac biurowych, pakowacz**. Znaczna część z poszukiwanych zawodów stanowiła miejsca pracy subsydiowanej m.in. staże, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.
- W 2014r. na rynku pracy w powiecie żywieckim występowało **954 zawodów**, w tym **763** zawody nadwyżkowe, **172** zawody deficytowe oraz **19** zawodów zrównoważonych. W większości grup zawodów występuje zatem nadmiar osób bezrobotnych w stosunku do oferowanych miejsc pracy.
- W wyniku przeprowadzonej analizy:

a) do zawodów deficytowych zakwalifikowały się m.in. takie zawody, jak: spawacz metodą MAG, asystent nauczyciela przedszkola, dozorca, pracownik ochrony fizycznej I stopnia, opiekun osoby starszej, monter konstrukcji stalowych, tartacznik, kierownik działu w lokalu gastronomicznym, florysta, sekretarka.

b) do zawodów zrównoważonych zaliczają się m.in.: kierownik do spraw kontroli jakości, kierownik działu transportu, specjalista zdrowia publicznego, specjalista do spraw kadr, doradca zawodowy, specjalista do spraw rekrutacji pracowników, programista aplikacji, specjalista marketingu społecznego, technik mechanik maszyn i urządzeń, asystent osoby niepełnosprawnej.

c) do zawodów nadwyżkowych należą m.in. tokarz w metalu, technik mechanik, pedagog, technik ochrony środowiska, technik ekonomista, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, malarz-tapeciarz, technik budownictwa, specjalista zastosowań informatyki.

Niniejsze opracowanie wskazuje, że większość osób bezrobotnych ma trudności w znalezieniu pracy w swoim zawodzie. Pomimo że osoba bezrobotna posiada poszukiwany przez pracodawcę zawód, to często nie spełnia ona innych wymagań postawionych w ofercie pracy np.: odpowiednie doświadczenie, czy inne dodatkowe umiejętności i uprawnienia. Ponadto należy podkreślić, że wśród osób bezrobotnych można zauważyć zjawisko dezaktualizacji ich kwalifikacji zawodowych, co w efekcie utrudnia im powrót na rynek pracy. Częstym również zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko w części wykorzystać wyuczone umiejętności i wiedzę.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie stanowi pełnego obrazu zjawisk zachodzących na lokalnym rynku, jednakże może stać się cennym źródłem informacji do podejmowania działań, mających na celu ograniczenie zjawiska bezrobocia na rynku pracy w powiecie żywieckim.

p. o. Zastępca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy
w Żywcu
mgr Katarzyna Harężlak

Opracowały:
Iwona Łobozek
Urszula Tarka

SPIS TABEL:

Tabela Nr 1

Liczba bezrobotnych według gmin

Tabela Nr 2

Liczba bezrobotnych według wieku - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Tabela Nr 3

Liczba bezrobotnych według wykształcenia - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Tabela Nr 4

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Tabela Nr 5

Liczba osób bezrobotnych według zawodów na koniec 2013 roku oraz na koniec 2014 roku

Tabela Nr 6

Klasyfikacja 15 zawodów według największej liczby osób zarejestrowanych w 2014 roku z uwzględnieniem napływu osób bezrobotnych oraz długotrwałego bezrobocia

Tabela Nr 7

Oferty pracy według zawodów w powiecie żywieckim w 2014 roku

Tabela Nr 8

Struktura osób bezrobotnych i ofert pracy według sekcji PKD w powiecie żywieckim w 2014 roku

Tabela Nr 9

Ranking 15 grup zawodowych zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie żywieckim w 2014 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Tabela Nr 10

Zawody deficytowe w powiecie żywieckim w 2014 roku

Tabela Nr 11

Zawody zrównoważone w powiecie żywieckim w 2014 roku

Tabela Nr 12

Zawody nadwyżkowe w powiecie żywieckim w 2014 roku

SPIS WYKRESÓW:

Wykres Nr 1

Stopa bezrobocia w Polsce, w woj. śląskim oraz w powiecie żywieckim w 2014 roku

Wykres Nr 2

Spadek liczby bezrobotnych w poszczególnych gminach

Wykres Nr 3

Napływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2013 i 2014 w układzie miesięcznym

Wykres Nr 4

Odływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2013 i 2014 w układzie miesięcznym

Wykres Nr 5

Rozliczenie odpływu bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2013 i 2014

Wykres Nr 6

Liczba bezrobotnych według wieku - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Wykres Nr 7

Liczba bezrobotnych według wykształcenia - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Wykres Nr 8

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Wykres Nr 9

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy - stan na koniec 2013 i 2014 roku

Wykres Nr 10

Osoby bezrobotne posiadające zawód i bez zawodu na koniec 2014 rok

Wykres Nr 11

Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w latach 2012-2014

Wykres Nr 12

Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa i miejsca aktywizacji zawodowej w 2014 roku

Wykres Nr 13

Subsydiowane formy zatrudnienia w 2014 roku

Wykres Nr 14

Liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2014 roku i liczba ofert pracy w danym zawodzie w 2014 roku